

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci

- žalobci:
- a) T. L. N., bytem P.
 - b) V. T. B., bytem P.
 - c) T. T. T., bytem N.
 - d) V. P. P., bytem P.
 - e) T. H. T. L., bytem P.
 - f) N. Q. A. M., bytem P.
 - g) M. T. Ch., bytem P.
 - h) T. H. T. D., bytem P.
 - i) V. S. N., bytem P.
 - j) V. B. N., bytem P.
 - k) M. D. C., bytem P.
 - l) X. H. L., bytem P.
 - m) T. B. N., bytem P.
 - n) V. D. N., bytem K.
 - o) T. T. H. N., bytem P.
 - p) T. D. N., bytem P.
 - q) T. D. N., bytem Š.
 - r) T. L. N., bytem K.
 - s) T. D. N., bytem Š.
 - t) V. B. T., bytem P.
 - u) D. L. N., bytem P.
 - v) D. V. V., bytem P.
 - w) V. G. N., bytem P.
 - x) T. H. N., bytem Š.

y) D. T. N., bytem K.

*všichni zastoupeni Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25,
110 00 Praha 1,*

proti

žalovanému: **Ministr zahraničních věcí**, se sídlem Loretánské náměstí 101/5, 118 00
Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2019, č. j. 138252-3/2019-OPL,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2019, č. j. 138252-3/2019-OPL, a jemu předcházející usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 28. 8. 2019, č. j. 3140-2/2019-HANOKO, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku povinen zaplatit žalobcům plnou náhradu nákladů řízení ve výši 83 228 Kč, a to k rukám Mgr. Petra Václavka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

1. Žalobci se domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2019, č. j. 138252-3/2019-OPL (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo podle § 152 odst. 6 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zamítnut rozklad žalobců a potvrzeno usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 28. 8. 2019, č. j. 3140-2/2019-HANOKO (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), jímž byly zamítnuty žádosti žalobců o upuštění od osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu a zastaveno řízení o žádosti dle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

I. Žaloba

2. V úvodu žaloby poukázali žalobci na to, že žalovaný neporozuměl jejich argumentaci uplatněné v rozkladu proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť jejich záměrem nebylo zpochybnit funkčnost e-mailového objednávacího systému, nýbrž poukázat na panující situaci ohledně objednávání termínů pro podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty, která již dlouhodobě neumožňuje sjednávat termíny za tímto účelem.
3. První okruh žalobních námitek spočíval v tvrzení žalobců, že správní orgán I. stupně dlouhodobě objektivně neumožňuje podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty, resp. sjednání termínu pro její podání lidským důstojným způsobem v přiměřeném čase. K tomu žalobci podotkli, že povinnost sjednat si termín pro podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty vyplývá přímo ze zákona. Této

povinnosti žalobců odpovídá i povinnost správního orgánu umožnit toto podání v přiměřené době a vždy důstojným způsobem. Avšak jak konstatovali žalobci, správní orgány tuto svou povinnost dlouhodobě neplní.

4. Svá tvrzení žalobci doložili rekapitulací dosavadní vývoje objednávacího systému společně se související judikaturou a zdůraznili jeho dlouhodobou nefunkčnost. Zejména poukázali na skutečnost, že od roku 2009 fungoval na zastupitelském úřadu v Hanoji objednávací systém Visapoint, který byl po četné kritice ze strany cizinců, Veřejného ochránce práv, Bezpečnostní informační služby a Ústavního či Nejvyššího správního soudu nahrazen systémem telefonického objednávání. To však až po krátkém mezidobí, kdy mezi říjnem 2017 a prosincem 2017 neexistoval žádný objednávací systém (k tomu žalobci odkázali na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 3. 2019, č. j. 57 A 38/2018 -165) Nicméně, jak žalobci uvedli, i tento systém trpěl obdobnými nedostatky jako jeho předchůdce systém Visapoint. Za takový příklad žalobci uvedli, že v obou případech docházelo k organizovanému obchodování s volnými místy v objednávacím systému, v důsledku čehož byl zamezen volný přístup k objednavce termínu pro podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty. Problematickostí celé situace opět potvrdili i výše uvedené instituce.
5. Třetím objednávacím systémem v řadě se stal objednávací systém emailový. Žalobci namítli, že ten umožňoval podat žádost o vydání zaměstnanecké karty až od května 2018, a to pouze v jednom daném termínu, neboť poté byl usnesením vlády České republiky ze dne 18. 7. 2018, číslo 474, od června 2018 do června 2019 pozastaven příjem žádostí o stanovení termínu pro podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. Až v červnu 2019 se uskutečnil jediný ze tří avizovaných termínů pro získání registrace termínu pro podání žádosti. Od srpna 2019 bylo přijímání žádostí o vydání zaměstnaneckých karet opětovně zastaveno, a to s odkazem na novelu zákona o pobytu cizinců a nařízení vlády číslo 220/2019 Sb. ze dne 30. 8. 2019. Z výše uvedené rekapitulace žalobci vyvodili, že v posledních deseti letech, resp. více než jeden rok, bylo fakticky umožněno sjednání termínu pro podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty pouze jednou (6. 6. 2019).
6. Z výše předložených informací o dlouhodobé nefunkčnosti objednávacího systému žalobci rovněž vyvodili splnění podmínky pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, neboť za předpokladu, kdy správní orgány nejsou schopny umožnit zákonem předvídané podání žádosti, jedná se v takovém případě o objektivní překážku na straně správních orgánů, kterou jak žalobci namítli, bylo nutné považovat za odůvodněný případ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
7. Žalobci dále namítli, že v jejich případě nebylo nutné individuálně prokazovat jejich snahy o získání termínu pro podání žádosti v období od července 2018 do června 2019, neboť v této době byla nemožnost sjednat termín pro podání žádosti objektivní. Žádný systém pro podání žádosti nebyl nastaven, navíc v tomto období bylo postupováno podle usnesení vlády č. 474 ze dne 18. 7. 2018 č. 474, od kterého bylo později upuštěno, neboť byla prokázána jeho nezákonnost.
8. Žalobci také namítli, že nesouhlasí s tím, že by měli všechna tvrzení prokazovat, neboť nefunkčnost systému Visapoint a telefonického objednávacího systému, jsou obecně známou skutečností, konstantně potvrzovanou i soudy a dalšími státními

institucemi. Nepřístupnost objednávacího systému v době neústavní aplikace usnesení vlády č. 474 ze dne 18. 7. 2018 vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, 1 Azs 2/2019 – 54. Na toto období pak v otázce posouzení, zda se jedná o odůvodněný případ, analogicky dopadá např. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 3. 2019, č. j. 57 A 38/2018 – 165. Žalobci dále poukázali na to, že emaily s žádostmi o stanovení termínu byly adresovány přímo správnímu orgánu I. stupně. V těchto emailech byla uvedena jména, data narození a další osobní údaje. Sám správní orgán I. stupně, ale i žalovaný měl tedy důkaz o tom, že emaily byly podány, ve své úřední evidenci a s ohledem na dikci § 6 odst. 2 správního řádu si je měl sám obstarat. Žalobci dále doplnili, že ani § 52 správního řádu nezbavuje správní orgán povinnosti zjistit skutkový stav ve smyslu § 3 správního řádu. Správní orgán I. stupně však ani k předložení důkazů žalobce nevyzval a tito pak byli tímto postupem uvedeni v omyl, neboť měli za to, že pokud týž orgán rozhoduje o žádosti, která je důsledkem neúspěšné registrace prostřednictvím emailu, jehož je týž orgán adresátem, má tyto emaily k dispozici. Žalobci také v souvislosti s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2019, č. j. 5 Azs 234/2018 – 43, na který žalovaný odkázal, poukázali na zásadu legitimního očekávání, neboť v případech, které se týkaly žadatelů v identické situaci jako stěžovatel v uvedeném rozsudku, bylo zastupitelským úřadem upuštěno od osobního podání a bez dalšího dokazování bylo umožněno podání žádostí o pobytová oprávnění, aniž by v návaznosti na uvedený rozsudek museli dále cokoliv prokazovat.

9. Další námitka směřovala proti postupu správního orgánu I. stupně, který usnesením spojil řízení o žádosti o upuštění od osobního podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty všech žalobců ke společnému řízení. Žalobci zejména namítli, že skutečnost, že se nelze proti tomuto usnesení o spojení řízení samostatně odvolat, ještě neznamená, že procesní postup nemůže být přezkoumán, neboť je povinností odvolacího správního orgánu zkoumat i soulad řízení, které vydání odvoláním napadeného rozhodnutí předcházelo. Žalobci trvali na tom, že postup správního orgánu I. stupně spočívající ve spojení řízení žalobců do společného řízení s odůvodněním, že řízení měla stejný předmět řízení, věcně spolu souvisela a nebránila tomu povaha věci, účel řízení ani ochrana práv a oprávněných zájmů žalobců, byl nezákonný a nepřezkoumatelný. Důvodem pro toto tvrzení byla také skutečnost, že každá jejich žádost je individuální a bylo nutné k ní taktéž tak přistupovat. To dokládá sama skutečnost, že žalobci podali žádost ve třech různých termínech, žádají o vydání zaměstnanecké karty na jiné pracovní pozice, k jiným zaměstnavatelům a na jiná místa výkonu práce. Dále nesouhlasili s názorem žalovaného, který shledal pojící prvky všech žádostí především v totožném zástupci žalobců v řízení před správním orgánem I. stupně. Tento nezákonný postup pak značně komplikuje též uplatňování ústavně zaručeného práva na soudní přezkum rozhodnutí, neboť bylo vydáno jediné rozhodnutí, avšak k jeho projednání by mělo být s ohledem na § 172 odst. 7 věta druhá zákona o pobytu cizinců příslušných hned několik krajských soudů. Z výše uvedených důvodů žalobci navrhli, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

II. Vyjádření žalovaného

10. V daném případě nebylo vyjádření žalovaného k žalobě vyžadováno. Soud si pouze vyžádal vyjádření žalovaného k objasnění postavení žalobkyně T. D. N., nar. x., který se v napadeném rozhodnutí vyskytuje dvakrát, stejně jako dvakrát vystupoval ve správním řízení.
11. Žalovaný v odpovědi soudu potvrdil, že žádost paní T. D. N. o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu dorazila na zastupitelský úřad v Hanoji datovou schránkou dvakrát a byla zaevidována č. j. 2857/209-HANOKO a č. j. 2859/2019-HANOKO. Číslo jednací zástupce žalobkyně na téže žádosti bylo identické.

III. Posouzení věci krajským soudem

12. Soud rozhodoval ve věci bez nařízení jednání, neboť byly dány podmínky pro takový postup dle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.
13. Krajský soud při přezkoumávání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů, kterými bylo rozhodnutí správního orgánu řádně a včas napadeno (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).
14. Žaloba je důvodná.
15. Při rozhodování věci vycházel soud ze správního spisu, z něhož vyplývá, že správní orgán I. stupně ve dnech 25., 30. a 31. července 2019 obdržel žádosti žalobců o vydání zaměstnaneckých karet dle § 42g zákona o pobytu cizinců společně s žádostmi o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. Ze správního spisu dále vyplývá, že dvě stejné žádosti ze dne 31. 7. 2019 byly podány stejnou osobou, žalobkyní T. D. N.. Tyto žádosti jsou zaevidovány pod č. j. 2857/209-HANOKO a č. j. 2859/2019-HANOKO; obě nesou stejné číslo jednací zástupce žalobkyně (č. j. 088/18Id). Jedna z uvedených však neobsahuje žádost o vydání zaměstnanecké karty.
16. Správní orgán I. stupně usnesením ze dne 28. 8. 2019, č. j. 3140-1/2019-HANOKO, spojil ke společnému řízení žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců všech žalobců, neboť všechny tyto žádosti měly podle jeho názoru shodný předmět řízení, věcně spolu souvisely a nebránila tomu povaha věci, účel řízení ani ochrana práv a oprávněných zájmů žalobců. Proti tomuto usnesení brojili žalobci podáním ze dne 4. 9. 2019 označeným jako rozklad. Přípisem správního orgánu I. stupně ze dne 19. 9. 2019 však byli vyrozuměni, že proti danému usnesení se není možno odvolat, neboť jde o usnesení, které se toliko poznamenává do spisu. Dne 28. 8. 2019 rovněž správní orgán I. stupně rozhodl usnesením č. j. 3140-2/2019-HANOKO, o žádostech žalobců o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu tak, že je zamítl, a v důsledku toho zastavil i řízení o jejich žádostech o vydání zaměstnanecké karty. Proti tomuto usnesení, žalobci podali rozklad, o němž bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v aktuálně žalobou napadeném rozhodnutí.

17. Soud zjistil, že se správní orgány dopustily vážného procesního pochybení, pro které je nutné jejich rozhodnutí zrušit.
18. Jak už bylo shora konstatováno, ze správního spisu vyplývá, že správní orgán I. stupně dne 31. 7. 2019 obdržel dvě žádosti o vydání zaměstnanecké karty dle § 42g zákona o pobytu cizinců společně s žádostí o upuštění povinnosti osobního podání od žalobkyně T. D. N.. Tyto žádosti zaevidoval pod č. j. 2857/209-HANOKO a č. j. 2859/2019-HANOKO. Že se jednalo o jednu a tutéž žádost dokládá identický obsah podaných žádostí i číslo jednací zástupce žalobkyně, které bylo na žádostech uvedeno č. j. 088/18Id. Rozdíl mezi nimi tvoří jen skutečnost, že žádost č. j. 2859/2019-HANOKO, neobsahovala v příloze samotný formulář žádosti o vydání zaměstnanecké karty, ačkoliv z textu podání bylo zjevné, že žalobkyně zamýšlela tuto žádost se svým podáním spojit, ostatně obě podání jsou totožně nazvána „žádost o vydání zaměstnanecké karty spolu s žádostí od osobního podání žádosti.“
19. V daném případě jak správní orgán I. stupně tak posléze i žalovaný ponechali tuto skutečnost zcela bez jakékoli procesní reakce. Podle § 44 odst. 1 správního řádu platí, že řízení o žádosti je zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se řízení zahajuje, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Okamžikem dojití druhé totožné žádosti tedy bylo v téže věci zahájeno další řízení, které už probíhalo na základě dříve došlé žádosti. Za takové situace bylo jednoznačně povinností správního orgánu I. stupně tento procesní stav vyjasnit a ošetřit, např. postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu, jímž by mohlo být odstraněna vada žádosti došlé bez přílohy, a popřípadě později zahájené řízení zastavit (lze ovšem předpokládat, že by zřejmě došlo dříve k jejímu zpětvzetí). Současné vedení více řízení v téže věci však odporuje § 48 odst. 1 správního řádu, podle něhož: *„Zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu.“* Obsah správního spisu neumožňuje soudu určit, která žádost byla podána dříve, neboť tyto žádosti jsou označeny pouze datem jejich přijetí, které je v obou případech stejné, je nicméně patrné, že ve věci žádosti žalobkyně T. D. N. neměla být vedena současně dvě totožná řízení.
20. Správní orgán I. stupně však tuto skutečnost zřejmě přehlédl a vedl o ve věci žádosti žalobkyně dvě řízení. Již tím zatížil své řízení zásadní procesní vadou.
21. Dopad této vady procesního postupu správního orgánu I. stupně významně narostl poté, co usnesením ze dne 28. 8. 2019, č. j. 3140-1/2019-HANOKO, spojil ke společnému řízení jak řízení o obou žádostech žalobkyně T. D. N., tak řízení o obdobných žádostech dalších 23 žadatelů a o všech následně také rozhodl. Ještě před vydáním usnesení o spojení věcí ke společnému řízení bylo povinností správního orgánu I. stupně zabývat se otázkou, zda jsou u všech řízení dány podmínky § 140 odst. 1 správního řádu upravujících společné řízení. Toto ustanovení zní: *„Správní orgán může na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením spojit různá řízení, k nimž je příslušný, pokud se týkají téhož předmětu řízení nebo spolu jinak věcně souvisejí anebo se týkají týchž účastníků, nebrání-li tomu povaha věci, účel řízení anebo ochrana práv nebo oprávněných zájmů účastníků. Spojit řízení lze i v průběhu řízení za předpokladu, že tím nevznikne nebezpečí újmy některému z účastníků.“* Správní orgán I. stupně tedy měl ještě příležitost si své pochybení uvědomit, neboť ke společnému vedení pochopitelně není možno spojit takové řízení, které je vedeno přes překážku

litispendence. Nicméně ani v této době správní orgán I. stupně tuto skutečnost nepostřehl.

22. Tím tedy správní orgán I. stupně zatížil své řízení zmatečností, neboť nebyla odstraněna vada jedné žádosti, došlo k vedení řízení přes překážku litispendence a tím samým rovněž k nesprávnému vymezení okruhu účastníků řízení. Tato vada nebyla reflektována ani napadeným rozhodnutím žalovaného. Proto i ono je touto vadou stiženo. Jedná se tu přitom jednoznačně o natolik zásadní vadu, že ve smyslu § 76 odst. 1 s. ř. s. není možno postupovat jinak, než napadené rozhodnutí bez dalšího zrušit, a to dle § 78 odst. 4 s. ř. s. včetně prvoinstančního rozhodnutí, neboť i to je postiženo stejnou vadou, která je neodstranitelná v odvolacím řízení. Důsledkem spojení všech 25 řízení ke společnému vedení je pak to, že se kasační rozhodnutí soudu musí vztahovat na rozhodnutí o žádostech všech žadatelů. V tomto směru nebylo možno vyloučit k samostatnému projednání jen žalobu žalobkyně T. D. N. a zrušit napadené rozhodnutí jen ve vztahu k ní, neboť by i tak zrušeno napadené rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně tím samým i ve vztahu k dalším žalobcům, když i o jejich žádostech bylo rozhodnuto jediným rozhodnutím.
23. Specifikovaná vada řízení před správními orgány neumožnila soudu přezkoumat napadené rozhodnutí po věcné stránce, ani vypořádat uplatněné žalobní body. Bude na správních orgánech, aby v dalším průběhu řízení nejprve odstranily svá shora uvedená procesní pochybení a ve věci znovu procesně korektním způsobem rozhodly.

IV. Náklady řízení

24. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého mají právo na plnou náhradu nákladů řízení ve věci plně úspěšní žalobci, a to vůči podlehnuvšímu žalovanému.
25. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 75 000 Kč a odměně advokáta stanovené podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“). Zástupce žalobců, advokát, je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se částka odměny zvyšuje o DPH vypočtenou podle zákona č. 235/2004 Sb. za použití sazby platné v době rozhodnutí soudu, tj. 21 %. Sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního činí podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 advokátního tarifu 3 100 Kč a podle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku 300 Kč. Odměna advokáta sestává ze dvou úkonů právní služby, a to jednoho úkonu podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu (převzetí a příprava věci), jednoho úkonu podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu za podání žaloby, tj. 6 200 Kč. Ačkoliv byla žaloba podána jménem 25 žalobců, reálně byly tyto úkony právní služby provedeny jednou. Počet žalobců tak reflektuje jen výše zaplaceného soudního poplatku. Soud dodává, že tímto způsobem byly náklady řízení vyčísleny a požadovány i samotným zástupcem žalobců. K odměně za dva úkony právní služby přísluší tzv. režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč dle § 13 odst. 1, 4

advokátního tarifu, tedy 600 Kč. Náhrada za daň z přidané hodnoty činí 1 428 Kč. Žalobci důvodně vynaložené náklady řízení tak činí 83 228 Kč a v této výši je soud uložil žalovanému žalobcům nahradit k rukám jejich zástupce dle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. K plnění byla dle § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. stanovena s ohledem na technické možnosti žalovaného správního orgánu třicetidenní lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 23. března 2020

JUDr. Václav Roučka v.r.
předseda senátu